

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
 Egy évre . . . 10 kor. — fill.
 Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
 Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
 Hirdetési pénzek póstautalványai küldhetők.
 Egyes számok 20 filléért kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
 kétszeriért 12 fill., többszöriért 10 fill. áztatandó.
 Belyegj minden egyes beiktatásér 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szög 2 kor. 50 fill., azontal minden szó 2
 fillérvél számítatik.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
 Velünk összekötötésben levő hirdető-irodák, elő-
 ízetőink, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→→→ vasárnap reggel. ←←←

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

I.

Barsvármegye alispánjától.

Meghívó.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága, a folyó évi június hó 7-én tartott évnegyedes közgyűlésében 212. szám alatt hozott határozatában kijelentett rendelkezésénél fogva 1900. évi szeptember hó 27-én délelőtt 10 órakor Ar-Maróthon a vármegye székháza nagytermében

évnegyedes közgyűlést

tart, melyre a törvényhatósági bizottság tagjait ezennel meghívom.

Ar-Maróth, 1900. évi szept. hó 13 án.

Simonyi Béla,
 alispán.

II.

Hirdetmény.

Köztudomásra hozatik, hogy a folyó évi szeptember hó 24. 25 és 26-ik napjára eső lévai országos vásár, elnyert engedély alapján, kivételosen folyó évi október hó 1, 2, 4-ére helyeztetett át és pedig olyképen, hogy az állatvásár 1-én, a bőrvásár 2-án a kirakó vásár pedig 4-én lesz megtartandó.

Léván, 1900. szept. hó 15.

Kónya József,
 rendőrkapitány.

Országos vásárok.

Még élénk emlékeztünkben van a lévai ipartársulatoknak ama mozgalma, mely a vármegye területén szertelenül felszaporodott vásárok számának korlátozását célozta. Különösen a hucsu-
 Ez utóbbit — papiroson — el is érték, azonban a mozgalomnak mi lett az eredménye? Az, hogy azok az apró-
 cseprő faluk annál jobban ragaszkodnak, mivel sem indokolható országos vásáraikhoz. Zseliz, Nagy-Salló, Aranyos-Maróth, Verebély, Gr.-Szt.-György, Gr.-Szt.-Benedek és a többi szinte féltékenyen őrzik vásártartási jogukat, amelyek közül csak egyik is alig tudja valamivel indokolni.

Arról pedig álmodni sem mertünk, hogy valamelyik község éppen önmaga

kérje tultengő vásárainak korlátozását, vagy éppen beszüntetését. Nem régeből is olvastunk. Az igaz, hogy nem a fennebb említett megyénkbeli községek közül való, de azért minden esetre elég érdekes reánk nézve, mert némileg bennünket is érdekel. Ugyanis olvastuk a hivatalos lapban, hogy Naszvad, komárommegyei község kérelmére a kereskedelmi miniszter az ott évenként kétszer tartott országos vásárokat beszüntette. A legfehérebb hollók emlékeztetésében is a legkritikább események közé tartozik az, hogy valamely község, a helyett, hogy vásárainak számát szaporítani kíváná, azoknak beszüntetését maga kéri.

Mert a dolog úgy áll, hogy a vásárosgazdálkodás, — a száma bizonyára meghaladja a százezret — szüntelenül panaszodik ugyan az országos kirakodó vásárok szertelensége miatt és évtizedek óta sürgeti számuknak a csökkentését, de ezt csak abban az értelemben, hogy a környékbeli vásárok jó részét be kell szüntetni, de világért sem a saját községbelieket.

Hát az bizonyos, hogy a vasuti hálózatnak mind szűkebb körzetekre való kiterjedésével évről-évre csökken a forgalmi jelentőséggel s egyáltalán létjogosultsággal bíró országos vásárok száma. Mivé zsurorodtak össze az egykori debreczeni vásárok, ezek a mi lipcei sokadalmaink! A fővárosi lakosság kö-
 Ez utóbbit — papiroson — el is érték, azonban a mozgalomnak mi lett az eredménye? Az, hogy azok az apró-
 cseprő faluk annál jobban ragaszkodnak, mivel sem indokolható országos vásáraikhoz. Zseliz, Nagy-Salló, Aranyos-Maróth, Verebély, Gr.-Szt.-György, Gr.-Szt.-Benedek és a többi szinte féltékenyen őrzik vásártartási jogukat, amelyek közül csak egyik is alig tudja valamivel indokolni.

Csak az imént folyamodtak ismét a hazai ipartestületek központi képviselőik útján a kereskedelmi miniszterhez, hogy keressen törvényes módot az országos kirakodó vásárok számának apasztására, de egyszersmind hasson oda, hogy vármegyéként való vásári rendtartások kötelező alkotása által az

iparosság állandó sérelmei orvoslást nyerjenek.

Magyarországon az 1500-at meghaladja a vásártartó községek, és 5300-at az azokban évenként tartott országos vásárok száma. A legtöbb községnek négy ilyen kirakodó vására van, de sűrűn mutat ki a naptár 7—8-at is, de sőt Csenger község éppen tizenkét kirakodó országos vásárral dicsekedhetik, míg a vasutak órája mit sem változtatott azon, hogy Aranyos-Marót, Nagy-Salló, Ipolyság, Nyitra, Német-Próna, Ujbánya stb. ragaszkodjanak 7—9 vásáraikhoz.

Egy régebbi iparos-nagygyűlésen Galgóczy Károly érdekes statisztikát mutatott be, mely időközben legfőleg csak annyiban módosult, hogy az azóta engedélyezett újabb vásárokkal a számarányok abszurduma még fokozódott. Ezen statisztika szerint országos átlagban minden három és fél négyszög-mérföldre (192 négyszögkilométer) esik egy vásáros hely. A legnagyobb vásárok két hétig is eltartanak, a közepesek tartama három nap, átlagosan pedig a hozzákészüléssel, jövésel-menésel együtt legalább két napot kell számítani. Mivel pedig éven át a tizenkétezeret eléri a vásáros napok száma, kiderül, hogy minden nap 30 helyen van az országban országos vásár, tehát bele nem érve a hetivásárokat és a sok hucsuvásárt.

E tekintetbe véve, hogy az országos vásárok többnyire a legnépesebb helyeken tartatnak és egyes tényezők számbavételével az említett statisztika szerint az országos vásárokon egy éven át megforduló száma legkevesebb 53 millió egyénre tehető, 6¹/₂ millió kocsi-val és szekérral. Figyelembe véve már most a népnek azt a természetét, hogy csak széjjelzés végett szeret elmenni a vásárra, különösen a helybeliek és szomszéd-községbelieket sokszor éppen csak a kóklerbódék és hasonló dolgok vonzzák oda: az ekként haszontalanul

eltöltött idő is agyonút vagy másfélmillió szekeres, és vagy tizenötmillió gyalognapszámot.

Bármiként van is ezzel a statisztikával, maguk a közvetlenül érdekeltek, a vásároló iparosok hangoztatják az állapotok tarthatatlanságát. Első sorban a redukczióról van szó, mert az új országos kirakodó-vásárok engedélyezése az összes iparkarok állásfoglalása folytán egy idő óta szünetel, és a honatyák e kedvelt, protekciós adomány-nyal csak a legkritikább esetekben kedvezkedhetnek többé választóiknak. Ámde szerzett jogokról van itt szó, és a redukczió csak oly országos törvénnyel válik lehetővé, mely egyfelől revízió alá véteti és kiselejtezni rendeli a kellő törvényes alapon nem nyugvó régebbi koncessziókat, másfelől azonban megállapítja azokat az előfeltételeket, népeségi, forgalmi és gazdasági tényezőket, melyek az országos kirakodó-vásároknak az eddigi, vagy leszállított számmal leendő gyakorlására szükségesek.

Sokkal könnyebb a vásárolással járó egyéb mizériákon segíteni, a mire nézve az ipartestületek konkrét panaszait is, s javaslatait is csak az imént foglalta egybe a kereskedelmi miniszterhez intézett terjedelmes jelentésében a szövetséges hazai ipartestületek központi bizottsága.

Barsvármegyében szintén eléggé mizerábilisak az állapotok. Lapunk hasábjain részletesen kifejtettük nézetünket a közeli nagyszámú vásárok tekintetében. Igy őszszel látjuk, hogy némely napra négy vásár is esik. Az iparos családjának minden tagja vásárol. Fizeti a fuvar, veszti az idejét s nem árul semmit. A vevő közönség annyira megoszlik, hogy egy-egy falusi országos vásár nem érdemi a heti vásár nevet sem. Ehhez járul még azon körülmény is, hogy kereskedőink közül is sokan nem átalják a vásárolást s tisztességtelen versenyt folytatnak a kis iparosokkal szemben.

T A R C Z A.

Óh ne menj!

Óh ne menj, maradj még!
 Oly soká valék így
 Szomorú szívemmel
 Árván, egyedül . . .
 Óh ne menj, maradj még!
 Ugy fáj a szívemnek
 Mikor a szemembe
 Bánat könye gyűl.

Ülj le ide mellém,
 Nézz hát a szemembe —
 Fogd kezembe újra
 Mind a két kezem;
 A mig mellettem vagy,
 Mig szemembe nézel:
 Tudom, hogy enyém vagy
 Édes kedvesem.

Tudom, most enyém vagy;
 De ha messze tölem
 Nem tudod legyőzni
 Forró vágyaid
 Mást tartva karodban,
 Más szemébe nézve:
 Nem felejtéd-e el
 Lelkünk álmait? . . .

Óh, ne menj, maradj még!
 Oly soká valék így
 Szomorú szívemmel
 Árván, egyedül . . .

Óh ne menj, maradj még!

Ugy fáj a szívemnek,
 Mikor a szemembe
 Bánat könnye gyűl.

Ruttkay Emma.

Kukoriczatoréskor.

— János! — mondja öregbérésének a gazda — még jó távolant van a hajnal, bekocogsz hát a városba és fölfogadsz egy csapat leányt kukoriczatoréskor; mire szűrtül, ki is vergődhetek, csak siessetek! De leányokat hozzálám, érted-e? Mert azok frissek is, meg vigak is, és ha dalszó mellett megy végbe a szűret, akkor jövőre jó termés lesz!

— Jól van, jól kiált vissza János.

Közel hajnal lett, mire az öregbérés a piacra ért. Meg is fogadott egy csomó asszonyi népséget, kik magukat leányoknak mondták, mert a nagy sötétségben ugyan ki tudta volna megmondani, mifélék? . . . hiszen „sötétben minden téhen fekete.”

Iparkodott is János az ő fogadott csapatával, gondolva magában, milyen jókor kiérkeznek, meg is dicséri a gazdája érte.

Alig hagyják el a piacot, már is kiült a forradalom a török női seregében.

— Mi a ménkü lett benneteket mán nó? . . . vágott közük János.

— Minek fogadott cigányokat is, mink azok közé nem megyünk! . . .

— Hát miktek itt a cigány? — kérdi a béres.

— Azok a! — felel egy éles hang.

— Tik vagytok! — vetik vissza amazok.

— Nohát gyertünk vissza — mond János — oszt vásárazs olyanokat, a kik nem cigányok, de magyarok és siessünk, mert már ugy is sok időt loptunk el!

Viszamentek hát a piacra, hol is — az előbb szónokló éleshangu — megválasztgatta a nekik valókat és újra elindultak — kifelé. De még mindig olyan sötét volt, hogy a vasvilla is megállt volna benne.

A vásártérre érve, észreveszi János, hogy csak egy leányzó baktat utána. Megszólal hát:

— Hejnye! mán meg hun a pokolba maradtak azok a lányok, így nem értünk ki sohase!

— Nem kéne ugy sietni — vélekedék az éleshangu — mert az öreganyám illetén lépésben nem bír ám velünk tartani!

A béres elképedt ámulatában. Lehetséges-e ez? hiszen ő lányokat fogadott! . . .

Megállt, csel fogás képen pipára gyujtott és a gyufa világánál látta, hogy az az éleshangu volt leányzó is lehet olyan hatvan év körüli vénecske.

Jánost csaknem a guta ütötte meg mérgében, míg össze bírta várnia a diszes truppot, hogy legalább egyszerre érkezzenek ki a tett helyre.

Mikor aztán mindegy lábíg előkullógott, a béres ismételen rágyujtott, jobbadán csak azért, hogy megláthassa a fogadottak arcát. Hát biz csak imigy-amugy gusztláhatta őket és mégis majd elszőnyedt

a látványtól. Bosszankodott is eleget, de hiába.

Egy sereg, — volt vagy tizenöt darab — vénebbnél vénebb asszony fogta őt körül.

— Nem bánom, már most meg van! — dűnyögte magában — nem tehetek róla, ahogy van, úgy van! de mit szól a gazda?

Már a nap is fölütötte sátorfáját, mire János kivezényelte az ő fardat csapatát, mikor is jónak látta elosonni, annyira restelven a dolgot.

— Hát ezek azok a lányok? — kiáltoz a gazda, mikor meglátja a vénasszonyokat. János! hát mit mondtam én neked, mi? . . .

— Mán pedig — gazd'uram — én lányokat fogadtam, — szól elszontyorodva a béres. Legalább mind annak valotta magát! . . .

— Nem jól van hát, de amugy Isten igazában menjen aztán a munka! — hangzott a gazda parancsa.

Két álló napon által valahogy csak letördösték a kukoriczát. Következett hát a fosztás.

Összejárták a szomszéd tanyákat, de nem találtak elegendő kis széket a sok vénasszonyok, kik a kukoriczarakáson nem bírtak megülni. Aztán meg mindegyiknek egy-egy baltát is kellett keríteni valahonnan, mert a cső csomáját öreg, gyöngye kezökkel nem bírták letördölni.

János pedig szemlesütve esküdött, hogy többé vaktába nem fogadna — kukoriczatorókat . . .

Zsigmond Konrad,

Maga a vásártartó község egyébbel sem törődik, mint a helypénz felszámolásával. Nap nap után nagyobb panaszok merülnek fel a falusi vásárbírák ellen. Így aztán nem csoda, ha az iparos tönkre megy, mert munka idejének felét ellopják a vásárok, keresményének felét megessi a fuvar.

Itt gyors és gyökeres orvoslást váró bajokkal van dolgunk. Mi sem kételkedünk abban, hogy a kereskedelmi miniszter nem fogja a bekívánt és bőven szolgáltatott „konkrét adatokat” valamelyik ügyosztályának asztalfiókjában sokáig hevertetni, és hogy mielőbb törvényszerű intézkedéseket fog tenni a már igazán gomba módra felszaporodott vásároknak megfelelő redukálására.

A lévai gombkötőcéh a XVIII. században.

Írta: Dr. KERSÉK JÁNOS.

(Folytatás.)

I.

A lévai gombkötő céh a remeket, mint egy papirfoszlányon olvasom, a következőleg határozta meg:

A mester-remek két darabba legyen, elsőben ablakos gomb vitézkötéssel, kantárnak való fonyásból legyen. Borított gombszár 15 pár, a felső része ezüstből legyen, az alsó pedig fehér selyemből legyen, a gomb-háza tiszta ezüst legyen, feüzeő karmasin selyemmel, ezüsttel mind a két feleő aranyozás legyen, ki is legyen 8 réff, a ki pedig ezek t megh nem csinállya, nem bizván mester-ségéhez, tehát 12 forintot tegyen le a céhnek.

A mestert ez után felavatták s az új mester tiszteletére és költségére nagy áldomást csaptak, a melynek ismét szép renddel a következőleg kellett történni:

A mester-remek csinálása után tartozik Céhnek egy collatioval, a melyben három tál éték legyen, az eő szabad akarattya szerint; és ehez adgyon 80 pénzt és egy pint bort. Az Ifjú mester pedig tartozik a Céhnek minden szolgálattal valamiben kívántatik, úgy mint kapu állással és halott hordással s. a. t. Annak utána tartozik esztendő mulva egy Mesterasztallal, a melyben négy tál éték legyen.

Első tál éték tiszta borral, két kappan a vagy két tyúk szár konccal, és riskásával. Második tál éték sült legyen, — úgy mint egy töltött malac, egy lúd, s egy kappan, négy töltött tyúkfő, nyolc font disznóhús pecsenye, nyolc font tehénhús pecsenye és egy nyulnak az utolsó része.

Harmadik tál éték káposztás hús.

Negyedik tál riskása tejfel trágyával.

Ezek után gyümölcsöket adgyon, a minémült talál; és ezek csak egy asztalra való készülettel legyenek, és valamint akarják, úgy osszák feöl, és annak utána uoljára mutasson feöl egy pint bort.

Hogy ha penigh ezeket mind nem akarna megadni, tehát adgyon 12 forintot, s ugyan a Mesterek készítsenek egy Mester asztalt véle.

Őszszel.

Őszi ködös estén mélyen elmerülve,
Midőn az már átmegey a fekete éjbe,
Nyomasztó csend honol az egész nagy tájon,
Ez a sötét éjjel ez az én világom.

Kutató szememmel felnézék az égre,
Nem látszik-e ottan tán csillagok fénye?
Nincsen egy csillag sem ott az egész tájon
E csillagatlan ég, ez az én világom.

Szentmárthy Aladár.

A táncmester.

Halmi Flórián táncmester unott hangon, szinte szárazon magyarázta növendékeinek a füzér-tánc sajátosságait.

— Igen, hölgyeim és uraim, a füzér-tánc nagyon mulatságos. Különbözn látni fogják mindjárt, csak tessék idefigyelni.

— A füzér-tánc érdekességét a galamb-posta kölcsönzi. Minden ur átad hölgyének valami értékes tárgyat, tesszem fel egy mell-tűt, gyűrűt, érmet stb. A tánc kezdete után a hölgy ajkai közé teszi és így adja át a táncosának, ki szintén ajkaival siet átvenni a visszaadott tárgyat.

— Ha ugyan siet! — hallatszolt egy hang a fiuvövendékek csoportjából. Csornai Bandi vol', akinek a mamája megparancsolta otthon, hogy minél többet táncoljon a kis pösze Irénnel, akit a végzet unokanövérének teremtett.

Flórián rend-e utasította a közbeszólót:

— Hát igenis, siet, — mert máskülönbözn ki méltóztatik jönni az ütemből.

Az urak, kik mellesleg megjegyvezve, egytől-egyik a helybeli gimnáziumnak valának

A céhbe bármely tisztességes ember felvétellett. Mindazáltal, ha valaki nőtlen korában állt céhbe, tartozott egy év alatt meg-nősülni, mert ha agg legény maradt, mesterségét üzni nem volt szabad. Erre vonatkozólag minden céh egyformán rendelkezett, éppen azért, mint ök maguk mondják, Isten rendelése és a keresztény Anyaszentegyház parancsolatja szerint mindenkinek illő bázasságban kell élni. A lévai vargák céhrend-tartása 1741. évből a következőleg rendelkezik:

„Ha valamely vándorló Mester legény az bötsületes Céhben adgya is magát, ez articulus rendi szerint, ha esztendő alatt meg nem házasodik, mesterségét ne legyen üzni szabad, munkája föltiltassék.”

Valamennyinek tehát fel kellett vinni himen rózsalancát. És ez nagyon üdvös és helyes intézkedés volt, a mennyiben erkölcsös életre szorította a tagokat. Egyébként a társadalmi tisztességre igen sokat adott minden céh. Kicsapongó, erkölcstelen embereket nem tűrt meg a céh tagjai között.

A lévai gombkötő céh messze földön nagy hírnévként örvendett. Artikulusai példányképpül szolgáltak sok hasonló céhnek. Így például a szegedi gombkötő céh, mely a törökök kiűzése után újra alakult, a XVIII. század végén ékes levélben kereste még a lévai céhet, hogy artikulusainak másolatát küldené meg neki, mire a lévai céh a következő ékes nyelven — a városi jegyző által fogalmazott átirattal küldte meg a kívánt másolatot:

„My LÉVA VÁROSSÁBAN LAKOZÓ Nemes GOMBKÖTŐ céh, nevezetesen Czéh Mester Nemes és Nemzetes Juhász Tamás, Attya Mester Dubniczki János, — Noder Pál, Köröendi György, Noder János, Kovács Pál*) és több becsületes Mesterek. Adgyuk tudtára mindeneknek, az kiknek illik; Hogy minek utána mi egyenlő értelemmel, akarván jó rendben tennünk magunk állapotját és czéhbéli Igasságunknak annak uttya szerint való folytatását, az sok viszontagságos s háborúságos idők mostohaságával, az ilyen Levélbéli Igasságok nagy tűz által megemésztetvén vagy más módon eltévelyedvén, folyomóttunk vala az néhay Boldog emlékezetű Meltóságos Római Szentészes Imperium-beli Hertzegbez; Magyar Ország Palatinus-sához s; vicekirályához, Galanthy Eszterás (sic) Pál Kglmes Urunkhoz; Kivánságunkat és Instantiánkat méltó tekintetben vévén eő Hertzegségre és eleiben alázatosan praesentált Czéhbéli Articulusainkat megvizsgáltatván azok Törvényességének és nyelvésségének tájékoztatának; A minthogy függő Pecséttye és subscriptiója alatt Libellusban, annak rendi szerint kiadattatának. Sőt ezen nemes Bars Vármegyében is Generális Gyűlés alkalmazottaságával producáltatván Publicáltatának és acceptáltatának; Minthogy pedig kívülrünk két becsületes Mestertársaink Nemes Szeged városában, maguk mesterségük üz-

*) Jegyzet. Ide + jegy alatt az írta a fogalmazvány írja: „több mesterek nevei is leirattassanak egymás után”, tehát a névleg felsoroltakon kívül többben is voltak.

buzgó — kerülői, általános helyesléssel fogadták Halmi indítványát, de a hölgyek hevesen tiltakoztak a női szemérem ilyesféle megsértése ellen.

Flórián azonban megnyugtatta a lázongó kedélyeket.

— Hja, hölgyeim, ennek így kell lenni. Ez a füzér-tánc sajátossága. A táncstudomány érdekében sokat el kell viselnünk.

Aztán elegáns mozdulattal, mely szörnyen imponált a fiatal uraknak, jelt adott a cigányoknak.

Az üde gyermekarcok kipirultak az izgalomtól és remegve várták az édes csókot, amelyet az átvétel pillanatában élvezni fognak.

Nagy nevetés és sikoltozás közt nemsokára el is csattantak a konvencionális csókok s a füzér-tánc befejeződött; miközben azonban a csókok illetékeségi helyükre jutottak, egy gyémántgyűrű elveszett.

A kárvallozt kétségbeesett arca megváltoztatta a hangulatot. Nagy zürzavar támadt. Keresgéltek mindenütt, de a konok gyűrű nem akart megkerülni.

A fiatal táncosok végre arra a megállapodásra jutottak, hogy az egész gyűrű-malheurnek Flórián az oka.

— Hát perze, ha nincs füzértánc, a gyűrű sem vész el.

Azt elfelejtették már a hálátlanok, hogy a füzértánc nélkül a csókjelenetek sem mehettek volna végbe.

Egy pár mama, ki a lányát gardirozta, hüvösen mérte végig tekintetével Flóriánt és gögösen vezette ki leányát a teremből.

A táncleckéknek vége volt. Az indignáció mind nagyobb mérveket öltött és végre kipattant a gyanu, mely titokban ott setten-

sére alámennek, kérték valóságos Párját ezen megirt artikulusoknak; Kire nézve helyesnek itélvén kéréseket, s mint velünk egy céhből valóknak, igasságoknak mindenütt megmutatására jelentett ki kivánságokat; méltónak itéllyük ezen Artikulusoknak velek való közlését és kiadattatását, hogy ott is mindazon Privilegiumokkal, Szabadsággal, rendtartással és igazsággal éljenek, valamint itt és egyenlőképpen közönségesen ki vagyon adatva fent titulált kglmes Palatinus urunktul és az Articulusoknak tenora következik eképpen: NOSPAULUS DEI GRATIA SACRI ROMANI consequenter irassék ki az egész könyv.”

Ezután megküldték az egész rendtartást, melyet a céhtagjai kívül az akkor lévai plébános és az uradalom tisztartója hitelesített. S a mint hiszem, a szegedi céh articulusai csakugyan a lévai minta után készültek.

De hát mint mindennek, ugy ezeknek az articulusoknak is akadtak a céh kebelében gáncsolói. Különbösen gyakran többen zugolódtak a taksa ellen. Különbösen ezen szokásban ráismerhetünk a magyar természetre, a mely nehezen vette be a megadóztatást. Ekzekucióra azonban ritkán került a dolog, mert a céh hatalma oly nagy volt, hogy addig mesterségét senki nyilvánosan nem üzhette, míg a céhbe fel nem vétetett, az pedig a taksa lefizetése előtt meg nem történt.

Olvasom egy elsárgult lapon, hogy az egyik tag, Acsay János keservesen panaszkodik arról, a városi jegyző előtt, hogy a nemes céh addig nem enged neki legényt tartani, míg a takstát le nem fizeti. Huzakodott is egy darabig a céhvel, de bizony ő kegyelme is — interesre vévén fel a szükséges sommát — a takstát hiánytalanul kifizette.

Nem történt kivétel senki kedvéért. A céh szabályait az utolsó betűig respektálták, annak alávetette magát mindenki.

II.

A céh-életéről magáról érdekes adatokat nyujtanak a reánk maradt jegyzőkönyvek, melyek helyesen a gyűléseken történt apróbb feljegyzéseknek nevezhetők inkább.

Ilyen legrégebb jegyzék, mely reánk maradt, 1770. március 4-én kelt. A legtöbb jegyzék csak a büntetést jegyzi, melyet a céh valakire szabott; egyéb tárgyait a gyűlésnek, ugy látszik nem jegyezték, mert szóval intázták el.

Ezekből a jegyzetekből közlök egy pár érdekes mutatványt:

„Anno 1770-dik Esztendőben die 4-ta Martii. Az becsületes nemes céh kántor Gyűlést tartván, mely alkalmatossággal Acsay János uramat, (ki a céhvel különben is hadi lábon állott, sokszor bepanaszolván azt a városnál) convincálta nyolcz funt viasz Gyertyára, hogy az fiának dolgozni engedett, hol ott más Mestersigbül való és articulusunk tartya.”

Látjuk ebből, hogy még dolgozni sem

kedett már elejétől fogva a fiatal urak kebelében.

— A gyűrűt Halmi tüntette el és senki más. A füzértánc éppen csak ürügy volt arra, hogy a lopást elkövesse.

Rögtön egy tanács alakult, amely érvertelve halmozott és kegyetlen logikával igyekezett kimutatni, hogy mennyire igazolt e gyanu.

— Flórián ur anyagi viszonyai is erre a feltévére utalnak. Vagy a mikor a tánc-kuruzet megnyitotta, nem kért-e a szüleiktől előleget? Igaz, hogy megtagadták, de éppen ez a tény enged arra következtetni, hogy szorultságában lopásra vetemedett. Aztán hét gyermeke van, kik szüntelenül éhesek, hét kis kanibál, — mondták bölcs nagyképtűséggel — ezeknek étel kell, kenyér kell. Persze, a tolvaj ily körülmények közt ki lehetne más, mint Flórián!

E bölcs tanácskozás halk hangon folyt eleinte, de később annyira belemelegedtek, hogy egész hangosan tárgyaltak. Ugy látszik, gyönyörködtek a saját biztos logikájukban, a merész érveletükben.

Flórián sápadtan rogyott egy székre és zugó fejjel, vadul dobogó szívvél hallgatta e szentenciákat. Valami keserű, fájdalmas mosoly lebbent el az ajkán, a szívét pedig megmarkolta a vad düh s a kétségbeesés.

— Hát a miért szegény, becsületes sem lehet már? Hát oly sivár lelkü az emberiség, hogy a pusztá véletlenre, látszólagos összejátszására a körülményeknek, ily képtelen gyanut alapít? Hát már nem hisznek többé a becsületben, melyet életénél is drágábbnak tart? Azért mert szegény? Igen, mert a gazdag, aki nem küzd a megélhetés lelkot-

volt szabad annak, a ki a céhbe akár inaként beszegődtetve, akár legény gyanánt bevezetve nem volt.

„Die 6. August. megtaláltott Noder Ferenc ur bizonyos casusért egy kondér borba. Die eadem Wlachovich József uram megtaláltott egy kondér borba.”

A legtöbb büntetést szabtak ki a gyűlést mulasztókra és pedig eleinte forintokban, később egy vagy több font viaszban szabván ki a büntetést.

„Die 9-na X-bris, az becsületes Nemes Czéh Kántor gyűlést tartván elmulatta Szalay Ádám az Táblajárást, egy forintban megtaláltott.”

Ugyan ezt a Szalay Ádámot már a következő gyűlésen két forintra büntették mulasztásokért. Jó miska lehetett ő kegyelme, mert egy év mulva az 1771. évi november 9-iki gyűlésen már 25 frtot fizetett bírság-pénzül. Egy ízben „bizonyos nagy casusért” 6 pengőt fizetett. Sőt horribile dictu „die eadem Szalay Ádám uramot megtalálta az nemes céh négy funt viasz gyertyára azért, hogy az egész céhet meghazudtolta.”

(Folyt. köv.)

Különfélék.

— **Hervadás.** Itt van megint . . . A kérlehetetlen enyészet bontogatja szürke szárnyait; egy-egy suhanása letarolja az erdő lombját, megöli a déresipett virágot, s a pergő levél és az illatát vesztett halvány szírom a metsző őszi szélből fúvatva, buszizegéssel táncol az ékesség nélküli kopár virányokon. Ugy elnézem a pergő levelet, a haldokló virágot. Milyen szép volt, milyen gyönyörű! Mámoritó illata betöltte a tavaszt; elringatá a leket; káprázatos színe csodás álmokba varázsolta; elbűvölt a ragyogó szépség; az ibolya, a gyöngyvirág, az akác illata, szépsége. . . . Mikor ott jártam az akác sorban s az édes illatár visszavarázolt a letűnt álmokba, elringatá lelkem a régen szétfoszott illuzióba, visszaidézte az elsiratott multat, a te szerelmed: olyan édes volt még a fájdalom is, megenyhült a kínis. . . . Azt hittem, hogy nem mult még el minden, azt hittem, hogy te még vissza jössz; odaképzelték magam mellé együtt bolyongtunk a lombok alatt: úgy éreztem, hogy ismét a vállamra hajtod kis fejed, átölelsz remegő karoddal, sugod a fülembé, hogy szeretsz s én csókolom újra lázban égve illatos hajad, égő ajkad, mint akkor régen, emlékszel, régen! Es most hull a levél, hervad a virág. Szürke felhőtábor zárja el a sugárt s a komor, bántó hervadásba belekötődök a sírfa alatt. nézem a nagy pusztulást. Temetek a természettel együtt. Temetem az álmot, a boldogságot, a te emlékedet. Egy sirba tesszem jövöhitemet, reményemet, rózsaszínnek hitt véőmet, ifjuságotam! Elmúlt az is, mint a tavasz. Pedig szép volt. A veled szőtt álm idején gyönyörű, mint a tavaszi este, illatos, csöndes sejtelmes. . . . Most szürke, rideg, mint az ősz. Lepergett róla az ifjuság hamva, a tűz elégett emléked oltárán, a szív kopár, hideg. Várja a telet, mely véget vet a gyászos hervadásnak, a fájó emlékek, a kinnak,

romboló gondjával, az sohasem eshetik abba a kísértésbe, hogy válaszszon becsület és jólet közt. Hogy tudja aztán az ilyen mérlegelni, hogy mily drága a becsület? Hét éhező gyermek csak elég kísértés arra, hogy áruba bocsássa becsületét egy kis kenyérért és még sem teszi. Nem.

Az ifjak tanácskozása véget ért és komoly méltósággal csoportosultak Halmi köré.

Egyikük megszólalt:

— Minden körülmény arra mutat, hogy a gyűrű magánál veszett el táncmester ur!

A táncmester szerette volna torkon ragadni a beszélőt, de nyugalmat erőltetett magára.

— Igen, ez így van, folytatta a hangadó ficsur, és minthogy ezt mi így, a törvényes formák mellőzésével jogérvényesen nem konstatálhatjuk, holnap a szokásos feljelentést megteszszük. A hatóság majd intézkedni fog. Természetes, hogy ilyenformán magától többé táncleckéket nem veszünk. Maga megvan bélyegezve. Agyó!

A fiatalok büszke fejhordozással hagyták el a termet. A keblük dagadozott a büszkeségtől, ugy cselekedtek, mint igazi dszentel-ménekhez illik.

* * *

Halmi Flórián szétpattanni készülő fejjel, összetörtén feküdt végig kopott fa-ágyán. Rendezni akarta gondolatait, de sehogysem tudta. Most már összezavarodott minden a fejében, ugy tűnt föl előtte az átél kinos jelenet, mint egy lázas vizió. Az ajkai kiszáradtak a forró láz miatt, amely belsejét égette, az arca, a homloka tűzben égett. Semmi, semmi sem enyhítette ezt a rettentő forrótságot. Képtelen volt elaludni.

a gyötrő fájdalomnak! . . . Miért is oly hosszú a hervadás? Miért is nem mulik el egyszerre minden levél, virág, élet? Miért kell lassan, kinnal elmulnia? Nem jobb volna-e, ha a tavasz után nyomban a tél jönne; a szétfeszített álom, az elmúlt szerelem után a halál?!

Gyászír. A kérelhetetlen sors mely gyászba borította a köztisztelőnek örvendő Levatic-családot, a mennyiben egyik tagja, Nemlaha Gyula kassai kir. törvényszéki bíró neje, Levatic Irma e hó 21-én hosszas szenvedés után elhunyt. Az immár boldogult urasszony, aki oly hosszas betegségét a legnagyobb keresztényi türelemmel viselte, igazi jótévője volt a szegényeknek és árváknak; nemes lelkének jótéteményeiben gyakran részesültek az árvaház által ápolat árváink s mindenütt találkozunk vele, a hol névtelenül, csendesen istápolták a szegényeket és ügyefogyottakat. Most visszavért a Teremtőhöz, családja gyászára, s a szegények és árvák bánatára. Benne Levatic Gusztáv lévai ügyvéd, Levatic László nagy-kálnai földbirtokos és dr. Levatic Kálmán kir. törvényszéki bíró nővérüket, özv. Levatic Mártonné urnő pedig egyetlen leányát gyászolja. Holttestét ma délután 3 és fél óraker helyezik örök nyugalomra. A gyászba borult család a következő gyászjelentést bocsátotta ki a boldogult haláláról: Alulírottak, úgy a magunk, mint hozzánk tartozóink részéről fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy a felejthetetlen jó hitves, a legjobb leány és szerető testvér Nemlaha Gyuláné szül. Levatic Irma életének 37-ik évében folyó év és hó 21-én hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után elhunyt. Temetése folyó hó 23-án, vasárnap délután 3¹/₂ óraker lesz a gyászházban. Az engesztelő szentmise áldozatok f. hó 24-én reggel 7¹/₂ óraker Léván és Nagy-Kálnán a róm. kath. plébánia templomban mutatnak be. Léván, 1900. évi szeptember hó 22-én. Áldás és béke hamvaira! Levatic Gusztáv, dr. Levatic Kálmán, Levatic László testvérek, Nemlaha Gyula férj. Özv. Levatic Mártonné anya.

A Bars megyei Általános Tanító-Egyesület 1900. évi rendes közgyűlését október hó 2-án (keddnap) d. e. 9 óraker tartja Körmöczbányán, a községi iskolák disztermében, melyre az egyesület tagjait, Barsvármegye összes tanítóit és az érdeklődő közönséget ez uton is meghívja az elnökség. A rendes tárgysorozaton kívül az egyesületünk ezen közgyűlése esemény dű leendő, mert négy felekezeti tanítóknak tényleg e közgyűlésen lép be egyetünkbe. Miért is a vármegye minden tanítójától elvárjuk, hogy jelen legyen a megye tanügyi életének ezen nagyobb fellendülését jelző közgyűlésen. *(A rendes tárgysorozat részletei a következőkben.)* Főleg lakások szerzése okából kéretnek a megjelenni szándékozók, hogy néhány nappal előre jelentkezzenek az elnökségnél.

Az ipolysági pénzügyigazgató, Szabó Albert, mint említettük, állását nem foglalta el, sőt beadta nyugdíjaztatása iránt a kérvényét. Most arról értesülünk, hogy az ipolysági kir. pénzügyigazgatóság új igazgatója Halvax Mátyas zalaegerszegi helyettes pénzügyigazgató lesz.

pedig felzaklatott képzeletére üdítő hatással lett volna az álom.

Órákon keresztül feküdt így hanyatfekve, szeméit mereven kapcsolva be az éjszakai sötétségbe.

Az ablakon fehér, halvány fény omlott be. Már hajnalodott.

A butorzat otromba árnyéka mindinkább fogytak, míg végre teljes világosság áradt szét a szobában.

Halmi talán észre sem vette, hogy reggel van. Az ő keblében sötét volt még, sötét, végtelen éjszaka . . .

Valami sajtáságos zaj szűrődött kívülről a szobába. Mintha egy csapat ember közölegne beszélgetve az utcán. A zaj folytonosan erősödött.

Flóriának úgy rémlett, mintha a nevét hangoztatnák odakint. Megdobbant a szive és reszkette ült fel ágyában.

Érette jönnek, börtönbe viszik. Kétségbeesetten nézett alvó gyermekeire. Ezek meg éhen vesznek azalatt.

A szoba ajtaja kinyílt, és növendékei a kegyetlen logikájú fiatal urak léptek a szobába.

Flórián megnyugtatása végett jöttek. A gyűrű meg van. Egy leány ruhájának a redői közé bujt el a végzetes pillanatban.

Most eljöttek bocsánatot kérni a táncmestertől, hogy megsértették. Jóvá akarják tenni hibájukat. Az előleget megkapja, ne busuljon, ezentul jó dolga lesz.

Aztán felemelt fővel eltávoztak. Halmi meg odarohant alvó gyermekeihez és mialatt lázasan csókolgatta az ártatlan kisdedeket, megkönnyebbült szívvel rebegte:

— Nem fogtok már éhezni, én édes véreim!

M. Imre.

Önképzőköri tisztújítás A lévai k. r. főgimnázium kebelében fennálló „Szepesi-önképzőkör G a c s é r Endre, a főgimn. magyar nyelv tanárának vezetése mellett a f. hó 16-án választotta meg tisztikarát a következő eredménnyel: Elnök let: Czeczko Lajos VIII. o. t., titkár: Laufer Lipót VIII. o. t., pénztáros: Mercader Jenő VIII. o. t., főkönyvtáros: Grünberger Jenő VIII. o. t., háznagy: Stosius Károly VIII. o. t., főjegyző: Kucsera Béla VII. o. t., ellenőr: Bartók Ernő VII. o. t., alkönyvtáros: Zsáros Jenő VII. o. t., aljegyzők: Richter Agoston és Szinay Sándor VI. o. tanulók. Az önképzőkör f. é. nov. hó 5-én a kereszténység 900 éves fennállásának eméikére díszgyűlést fog tartani.

Haláleset. Özv. Jánosy Lajosné Sümegh Józsa asszony, mint részvétellel értesülünk, e hó 20-án 55 éves korában elhunyt. Halála több köztisztelőben álló családot borított gyászba. Temetése tegnap ment végbe a rokonság jó barátok, ismerősök és nagy-számú közönség részvéte mellett. Gyászoló gyermekei a következő gyászj. lentésben tudatják a boldogult elhunytát: Alulírottak fájdalmotól megtört szívvel tudatják a szeretettel anya, nagyanya és napaasszonyának özv. Jánosy Lajosné szül. Sümegh Józsanak folyó hó 20-án hosszú szenvedés után, életének 55 éves korában történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai folyó hó 22-én szombaton d. u. 4 óraker helyeztetnek örök nyugalomra. Az engesztelő szentmise folyó hó 22-én reggel 7¹/₂ óraker a r. kath. plébánia templomban tartatik meg. A drága halott nyugodjék békében! Mariska, férj. Olgay Jánosné. Béla, Irén, férj. Bilcsék Józsefné. Józsa, férj. Ortman Fidélné. Juliska, gyermekei. Olgay János, Bilcsék József, Orimann Fidélné, vejei. Viola, Lehel, Levente, Béla, u. okái.

A fürdő-idény vége. Ilyenkor szeptember közepén, amikor már sárgulni kezd a falevél és elhervadtak az illatos mezei virágok, a fürdők lombos sétányai is nagyon egyhangu képet öltenek. Itt van az ősz, a poetikusság szép ősz, ami többek között azt is jelenti, hogy vége a fürdő-szezonnak. Ismét előkerülnek a hatalmas büröndök, lázasan kezdetét veszi a csomagolás az egész vonalon és siet mindenki hazafelé természetesen a legjobb és legfrissebb egészségben. Ennek külföldben úgy is kell lenni. Az idei fürdő-szezon általában igen kedvező volt a fürdőző közönségre és megelégedéssel olvastuk a hozzánk beérkezett fürdői kimutatásokból, hogy közönségünk már kezdi megkedvelni a magyar fürdőket és látogatja is. — Ennek is így kell lenni. Szép magyar hazánkban van annyi szebbnél szebb, gyönyörű fekvésű gyógyhely, hogy épenséggel nincs arra semmi szükség, hogy a külföldi fürdőket keressük. *(A fürdő-szezon részletei a következőkben.)* Székesfehérváron szeptember 30-án fejeződik be a sikeres fürdő-évad.

Himen. Weisz Samu lévai kereskedő bájos leányának, Elza kisasszonynak e hó 30-án esküszik örök hűséget Széde Dániel, a magyar-belga fémipar részvénytársaság helyettes igazgatója a lévai izr. templomban.

Gyászír. Részvétellel értesülünk, hogy az ipolysági társadalom és Hontvármegye egyik köztisztelőben álló férfia, Héderváry Antal ügyvéd, az ottani takarékpénztár igazgatója, e hó 14-én Ipolyságon 75 éves korában elhalt. Egész élete a munkás szorgalom példányos volt; s haláláig birta az egész társadalom osztatlan becsülését. Holttestét e hó 15-én helyezték örök nyugalomra kartársainak, a vármegye tisztikarának s számos jóbarát és ismerősnek részvéte mellett. Gyászoló családja a következő gyászjelentésben értesít a boldogult elhunytáról: Özv. Rácz Imréné született Héderváry Gizella, a maga és kiskorai gyermekei: Rácz Pál, Mariska és Ilonka nevében és Héderváry Lajos mélyen szomorodott szívvel tudatják, hogy szeretett édes atyjuk, illetve nagyapjuk Héderváry Antal jubilaris ügyvéd, az ügyvédi kamara volt elnöke, az esztergomi, roznyói és besztercebányai székes káptalanok, valamint az esztergomi egyházmegye ügyésze, Hontvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, takarékpénztári igazgató Ipolyságon, 1900. évi szeptember hó 14-én, munkás életének 75-ik évében hosszas szenvedés és a halottak szentségeiben ájtatos részesülés után meghalt. Temetése szeptember hó 15-ikén délután 3 óraker lesz; az engesztelő szentmise áldozat pedig lelki üdvéért szeptember hó 17-én d. e. 8 óraker fog az Urnak bemutatni. Örök világosság fényeskedjék neki!

Vásáráthelyezés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Hontvármegye területéhez tartozó Vámos-Mikola községben a folyó évi szeptember hó 24. és 25-ére eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi szeptember hó 26. és 27-én tartassék meg.

A F. M. K. E. új örökös tagjai. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület örökös tagjai, akik egyszer és mindenkorra 60—60 korával járulnak az egyesület kulturális aaptokéjéhez, örvendetesen szaporodnak. Ujabbán 28-an iratkoztak be az örökös tagok közé, köztük: dr. Enmer Kornél orsz. képviselő, Beniczky Ádám, zsámboki földbirtokos, id. gróf Chotek Rezső, báró Lévai Henrik főrendiházi tag, Lukács Antal

földhitelezeti igazgató, gróf Vigyázó Ferencz, gróf Széchenyi Aladár orsz. képviselő, Thon Károly egyetemi tanár, a Magyar Kereskedelmi R. T., Okolicsányi Sándor, hágai követnik, Szabó Ferraris Arthur festőművész és még számosan.

Barsvármegye állategészségügye a legutolsó kimutatás szerint a következőleg állott: Vesztettség: Nagy-Salló 1 u. Rühkór: Velsicz 14 u. Sertésorbanész: Vámos-Ladány 12 u. Sertésvesz: Kis-Tapolcsány 10 u. Maholány 9 u., Nagy Szelezsény 13 u., Taszár 1 u., Kis-Sáró 1 u., Kalacsna 17 u., Kis-Bisztricsény 1 u., Fakó-Vezekény 10 u., Kis-Lót 7 u., Mohi 12 u., Nagy-Lót 22 u., Pozba 22 u., Zsitva-Ujfalu 6 u. A helyzet azóta rosszabbodott, mert a sertésvesz miatt ujabbán a lévai piacot is elzárták.

Tanudij a F. M. K. E. javára Domoschitz József zsolnai lakos, Tóth Antal vasuti vendéglős alkalmazottja, a részére egy peres ügyben megítelt tanudiját, 6 koronát a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület javára ajánlotta fel.

Tűzeset. E hó 18-án nagy veszedelemben forgott a nixpróti uradalmi major egyik béres háza. E napon éjjel ugyanis az egyik szobában háló munkások arra ébredtek fel, hogy a takarójuk és a ruhájuk ég; azonban közelben lévén a víz, hamarosan eloltották, de így is — különösen ruhaneműkben — a szegény emberek elég érzékeny kárt szenvedtek. A tűz onnét keletkezett, hogy a takaréktűzhelyről egy szikra kipattant s belekapott az alvók ruhájába.

A végzetes baleset áldozata, Mikos Sándor marosfalvai lakos, kinek szerencsétlenségéről a mult számunkban megemlékeztünk, a lévai kórházban a kapott sérülések következtében elhunyt. A vizsgálatot a hatóság megindította.

Ujtás a postán. A postautalványokat, a posta cheque és utánvételek bércezeit f. é. október hó 1-től a levélhordók a kézbesítéskor fizetik a címzeteknek, ki minden utalvány után 4 fillért tartozik fizetni a kézbesítésért.

A régi postabélyegek megszűntetése. A kereskedelemügyi miniszter az osztrák értékű régi frankójegyek és az ez évi január hónap 1-ével forgalmon kívül nem helyezett egyéb régi értékűjegyek érvényességét ez évi szeptember hónap 30-ával végleg megszüntette. A közönségnél kiutalványosított értékű régi frankójegyeket és egyéb régi értékűjegyeket, ha azok valódiak, épek és használatalanok, a posta (és táviró) hivatalok ez év október hónap 1-től bezárólag december hónap 31-ig terjedő három hónapi határidő folyama alatt a bemutató kívánsága szerint, új kibocsátás (fillérvértékjelzésű) frankójegyekre és egyéb értékűjegyekre becsereleik. Ez év december hónap 31-én tul az osztrák értékű régi frankójegyek és egyéb régi értékűjegyek becserelelésére többé el nem fogadtatnak.

A betegsegélyző pénztárak reformja. A kereskedelemügyi miniszteriumban most állítják össze a véleményeket, a melyeket az ország összes betegsegélyző pénztárai és ipartestületei a betegsegélyezési törvényjavaslat tárgyában a miniszter kívánságára beküldöttek. A kereskedelemügyi miniszter a fővárosat is megkereste, hogy a törvényjavaslat tervezetének dolgában nyilatkozzék, a főváros azonban mindezeideig még nem terjesztette föl véleményét. A beérkezett vélemények lényegükben alig különböznek egymástól és a miniszterium tervezetével igen számos pontban éppen ellenkező álláspontot foglalnak el. A betegsegélyző pénztárak különben ujabbán mozgalmat akarnak indítani a kereskedelemügyi miniszter egyik nemrég kiadott határozata ellen, a mely szerint a be nem jelent munkás betegsége esetén csak a munkaadó ellen folyamatra tett kihágási ügy jögerős eldöntése után teheti folyamatba kárterítési igényét. A munkás e szerint, ha beteg és nincsen bejelentve, bár a be nem jelentésért a mulasztás a munkaadóját terheli, ettől való járulékait csak azután kapja meg, amikor a munkaadót utolsó fokban is megbírságotlák azért, mert a munkást nem jelentette be. Ez hat hónapig is eltarthat, amely idő alatt a beteg munkás segítség nélkül, bajába belepusztulhat. A betegsegélyző pénztárak ebben a pontban a régi gyakorlatnak visszaállítását fogják követelni.

APRÓSÁGOK.

Rovatvezető: Z U H A N Y.
Szecessziós poctánk az új búvádi perrendtartási stílusban írt költeményeiből a következő kesergőt küldötte be:

Panasz.

Benyújtottam a panaszom ellened, Barua kis lány elloptad a szívemet; Büntetést és kárterítést kívánok, Hogy példának okuljanak a lányok. Ki-ülték a végtárgyalást, hiába, Elvesztet a bíró szeme világa; A szemembe bele nézett de mélyen, Elvetette panaszomat kevélyen.

Szerelmes lett beléd az a sok tanu, Nem foghatott ezért rajtad a gyanu; A szakértők a büntetett nem nézték, Choruban a szépségedet dícsérték.

De már aztán, bizony Isten, nem esodí, Hogy engemet fogott meg a kaloda, Éa vesztetek, no még csak az kellene! Kézszel-lábal apellálok ellene.

Koboz.

Egyébiránt bíjuk ígérteit, hogy az apellata eredményéről is legközelebb ebben a stílusban írt költeményben fog beszámolni.

Közgazdaság.

Az állami tejjgazdasági munkásokat képző iskolákban Munkácson és Gődöllön október hó 1-én 12 hónapra terjedő ujabb tanfolyamok fognak megnyilni, melyekre ép, erős testalkattal bíró, legalább 18 évet betöltött munkás ifjak vétetnek fel. A tanulók a tanfolyam tartama alatt teljes ellátásban és 10 kor. havi bérben részesülnek. Felvételért való folyamodványok október 1-ig a munkácsai uradalom, illetőleg a gödöllői korona-uradalom igazgatóságához küldendők be.

Ajánlatos volna, hogy a gazdaközönség ezen iskolákra jóaraló cselédeit elküldje, hol minden anyagi megterhelés nélkül szakértő tehenesekké és tejjgazdasági munkásokká képeztetnek ki.

Decz. hó 1-én nyílik meg a nagy-szécsényi tejszövetkezetnél létesített állami tejjgazdasági munkásokot képző iskolának egy évre terjedő tanfolyama. Az ide való felvételért kifogástalan előéletű és legalább 16 évet betöltött nők pályázhatnak, kik teljes ellátásban (esetleg e helyett 30 kor. ellátási díjban) és 8 kor. havi bérben részesülnek. Az ez iskolára való felvételért a kérvények keresztlevél, iskola és erkölcsi bizonyítványokkal felszerelve a nagy-szécsényi tejszövetkezet igazgatóságához inténdendők november hó 1-ig.

Ezen iskola jelen tanfolyamait végző tejjgazdasági munkások, illetőleg munkások elhelyezése ügyében a fentnevezett uradalmak igazgatóságai, illetőleg a nagy-szécsényi tejszövetkezet igazgatósága keresendők meg.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.

Buza m.-mázsánként 13 kor. 20 fill. 13 kor. 80 fill. Kétszeres 11 kor. 80 fill. 12 kor. — fill. — Roza 12 kor. 40 fill. 13 kor. — fill. — Arpa 11 kor. — fill. 14 kor. 40 fill. Zab 10 kor. — fill. 11 kor. 40 fill. — Kukoricza 10 kor. — fill. 13 kor. 60 fill. — Bab 13 kor. — fill. 14 kor. 20 fill. — Lencse 14 kor. — fill. 14 kor. 80 fill. — Köles 9 kor. — fill. 9 kor. 80 fill.

Nyiltér.

I.

Eladó

egy használt nyitott féderes kocsi, egy használt hintó (előüléssel), egy jó karban lévő szelelő rosta és egy „Fairbanks“-féle mérleg. A fentnevezett tárgyak megtekinthetők Bajkán, Bars-Endréd mellett, K. E. ur udvarán.

II.

Nagy mellékereset!

Sok pénzt

kereshetnek bármely foglalkozásu személyek minden költség és rizikó nélkül, ha hajlandók tölem egy ügynökséget átvenni. Ajánlatok a következő címre inténdendők: **Hermann Sachse, Leipzig-Lindenau.**

III.

MIÉRT

van annyi utánzat?

MERT

valódi Eisenstädter-féle

Linoleum padló-zománc

a törv. bej. „vaslovag“ védjeggyel a legjobb és legtartósabb fénymáz puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

Bejegyzett **Az Eisenstädter-féle Linoleum padló zománc**

egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényre bír és tartósság tekintetében eddig fölülmehatatlan. A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. sz. sötétbarna és 3. sz. mahagonibarna.

Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonlóságú nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miert is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománcot, a törv. bejegyzett

„vaslovag“ védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

lak- és festékgyára, Bécs.

Kapható: Kern Testvéreknél Léván.

IV.

K Á V É.

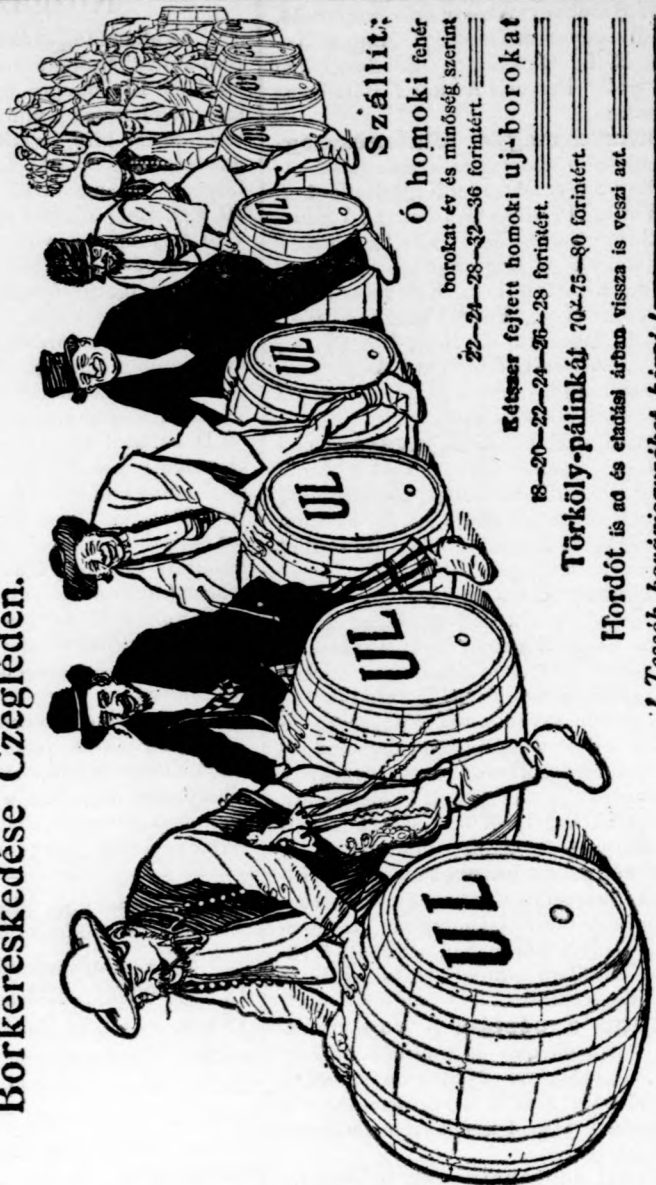
Jamaikai legfinomabb	1 kg. frt. kr. 2.26
Cuba legfinomabb	2.24
Ceylon legfinomabb	2.16
Ceylon finom	2.40
Portorico finom, és Cuba	2.—
Rio Káv	1.60 1.80
Gyöngy legfinomabb	2.16 2.24
Mocca legfinomabb	2.24
Arany Java legfinomabb	2.24
Menado legfinomabb	2.16
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.80
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.20

Kapható: Kern Testvéreknél, Léván.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ

fült-, anél- és gyümölcsfűszek tudasító

Borkereskedése Czepléden.

Szállít:

Ó homoki fehér borokat év és minőség szerint 22-24-25-32-36 forintért.

Kétszer fejlett homoki új-borokat 18-20-22-24-26-28 forintért.

Törköly-pálinkát 70-75-80 forintért.

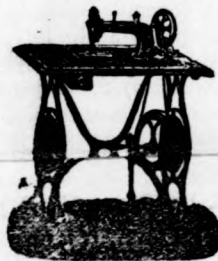
Hordót is ad és elvétel árban vissza is veszi azt.

! Tessék borárjegyséket kérn!

Szabadalmazott valódi „SINGER“ és valódi „HOWE“ családi és iparos varrógépek igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval.

Árak részletfizetésre: valódi utánz.

Singer családi varrógép kézi hajtásra . . .	22.-	19.-
Singer családi varrógép állvány és szekrényvel . . .	35.-	28.-
Singer Medium iparosoknak gép állvánnyal . . .	40.-	36.-
Nagy Singer 4-es iparosnak állvánnyal . . .	44.-	39.-
Howe családi varrógép állvánnyal . . .	32.-	27.-
Nagy Howe varrógépek iparosoknak . . .	40.-	38.-
Ringschiff családi gép 48 frt., iparos gép . . .	70.-	58.-

Készpénz fizetés mellett 5%-al olcsóbb.

A valódi SINGER és HOWE gépeknek egyed. raktára KERN TESTVÉREKNÉL Léván. Géptük, részek és csónak olcsón.

Gyomorbajosoknak!!

Mindazoknak kik hűlés, túlterhelés, nehozen emészthető forró, vagy jéghideg étkek élvezetétől, esetleg rendetlen életmód miatt gyomorbajban szenvednek u. m. Gyomorhurut, gyomorgörcs, nehéz emésztés, elnyálkásodás ellen ajánlom a legjobb házi szernek elismert a legtisztább gyógyszerével bíró és évek óta legelterjedtebb

vértisztító és étvágy elősegítő

Ulrich Hubert-féle Gyógyfűbort.

Ezen gyógyfűbor természetes gyógyfüvekből és tiszta ó-borból van összeállítva, erősíti és felrészíti az egész emésztő szervezetet a nélkül, hogy hajtószert lenne. Gyógyfűborom eltávolít mindent, mi a vérkeringést bármimódon akadályozná, tisztítja a vért, s előmozdítja a vér tisztulását.

Gyógyborom időszerű használata mellett el-jét vehetni minden jelentkező gyomorbajoknak is, s nem tudom eléggé ajánlani, hogy gyógyfűborom minden más hasonló utánzatok előtt használatba vétessék, s már fejfájás, bőfőgés, gyomorerégés, puffadás, hányinger első jelentkezéseinél mielőtt azokból egy crónikus (állandó) gyomorbaj beállana, ezen gyógyfűbor nehányszori élvezete már elejét vágja s kifejlődni nem engedi.

Székrekedés, gyomor szorulás, valamint az azokból eredhető kolik, szívdobogás, álmatlanság (hámerhoidak) ezen gyógyfűbor élvezete mellett mind elkerülhetők. Beteges arczzsin, vérszegénység, gyengeség legtöbnyire a rossz emésztés hiányos vérképződés, vagy a máj beteges állapota. Teljes étvágytalanság, idegesség, lehangoltság, valamint a gyakori fejfájás és álmatlanság-ot sinylük meg lassan a betegek.

Gyógyfűborom ad a gyengélkedő életerőnek új vérkeringést, fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálást, megnyugtítja a felindult idegeket s nyújt a betegnek új erőt és egészséget, amit birtokomban levő számtalan dicsérő és elismerő levél bizonyít.

Gyógyfűborom kapható 1 frt 50 és 2 frtos üvegekben a következő gyógyszertárakban: Láva, Ó- és Új-Bars, Tolmács, Garam Szőlős, Bárt, Ó-Prandorf, Felső-Baka, Varsány, Szántó, Nádas, Garam-Szent-György, N. Salló, Bars-Endréd, Csiffár, Verebély, Csárad, Aranyos-Maróth, Maholány, Berzencze, Körmöczbánya, Bakabánya, Ledény, Sebeleb, Ipolyság, Csúz, Udvard, Érsekujvár, Surány, Komját, Úrmény, Pográny, Ghimes, Szulocz, Zsarnóca, Vihnye, Szent-Antal, Salmeczbánya, Nyitra, valamint O. M. Monarchia minden gyógyszertárában.

Utánzatoktól óvakodjunk s kérjünk:

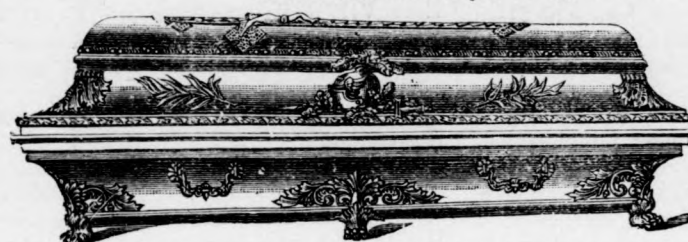
Ulrich Hubert-féle Gyógyfűbort.

Gyógyfűborom nem titkos szer, alkatrészek a következők: Malagabor 450,0, Borszesz 100,0, Glycerin 100,0, Vörösbőr 240,0, Eperlé 150,0, Cseresznye 320,0, Márvány 30,0, kapor, kömény, örvénygyökér, amerikai gyömbér, kalmus gyökér 44 10,0.

Bars- és Hontmegye részére érczkoporsó főraktár Kern Testvéreknél Léván.

Beschorner A. M.

első cs. kir. osztr.-magyar-, német franczia-, olasz- és orosz szabadalmazott érczkoporsó gyárából.

Ezen szabadalm. érczkoporsók Európában majd minden egészségügyi hatóságok által nemcsak a hullák szállításához, leginkább

légmentességük miatt, mi által az ártalmas légszesz (hullaméreg) kigőzölgesét akadályozzák, a legjobban ajánlatnak.

Szép kiállítása, gazdag díszítése, olcsósága, tartóssága, sir- és sirtoltokban használhatósága ezen gyártmányoknak kivívták minden művelt országban a legnagyobb elterjedést, ára 8 frttól 100 frtig.

Fakoporsók gyermekek részére 3 forinttól, felnőtteknek 8 forinttól 15 frtig.

Ugyszintén siremlekek, vaskerítések, kereszték, szemfedelek, párnák, koszorúk, szalagcsokrok stb. nagy választékban jutányos áron.

Kaphatók KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

TARTOS SZAGTALAN Eredeti üvegekben 80 kr. 1 frt 20 kr. AZONNAL SZÁRAD A szoba rögtön használható. **Christoph-Lak** A LEGJOBB MÁZALÓ ANYAG A PADLÓKRA.

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajaja, elkerültek. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A padló nedves tárgygyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni

színezett szobapadló fénymázt, sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fidi be a padlót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új padlóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)

új padlóra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új padlóra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem fődí el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetméter (két középnyagúságú szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9 1/2 márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a ezégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850. év óta létező gyártmányt sokfelé utánózzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

CHRISTOPH FERENC, a valódi szobapadló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója. **Berlin.**

Kapható: Schubert Pálnál Léván.

SCHUBERT PALI, LÉVÁN.

JÓSZERSZÁM FÉL MUNKA! Gazdasági gépek, géprészletek, tömlők, vízmentes ponyvák, mérlegek és gépszijak, szerszám, vas- és acél főraktár. Portland cement és Hydraulikus mész stb. 12 Kapható KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

A nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak 94,366—1899. szám alatt kelt magas rendeletére való hivatkozással értesítjük Barsvármegye tanügyi hatóságait, miszerint a „HYGIEIA“ pormentesítő-vállalat vezérképviseletét, — illetve a

DUSTLESS

PORÖLŐ-ANYAG

kizárólagos elárusítási jogát lévai járás területére megszereztük.

Felvilágosítással készséggel szolgálunk:

Kern Testvérek Léván.